

Okulistyka - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Okulistyka
Kod przedmiotu	12.0-WL-LekAM-O
Wydział	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Kierunek	Lekarski
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie sześcioletnie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie	
Semestr	8
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr n. med. Krzysztof Szmatłoch

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Zajęcia kliniczne	30	2	30	2	Zaliczenie na ocenę
Seminarium	10	0,67	10	0,67	Zaliczenie na ocenę
Wykład	20	1,33	20	1,33	Egzamin

Cel przedmiotu

Cele przedmiotu:

- Nabycie wiedzy w zakresie etiopatogenezy, profilaktyki i leczenia schorzeń okulistycznych: nagłych stanów okulistycznych, wad refrakcji, zaćmy, jaskry, AMD, chorób zapalnych, chorób siatkówki i ciała szklanego, nowotworów narządu wzroku i innych.
- Znajomość wpływu chorób ogólnoustrojowych na narząd wzroku: cukrzyca nadciśnienie tętnicze, zespoły upośledzenia odporności, choroby serca, choroby nerek, hematologiczne inne.
- Umiejętność określania wskazań do konsultacji okulistycznej u pacjentów cierpiących na choroby ogólnoustrojowe.
- Nabycie umiejętności przeprowadzenia pełnego badania okulistycznego oraz rozpoznawania i leczenia schorzeń narządu wzroku,
- Umiejętność udzielania pierwszej pomocy w ostrych przypadkach okulistycznych i stanach nagłego zaniewidzenia (urazy, ciała obce, erozja rogówki, powikłania po stosowaniu soczewek kontaktowych, oparzenia chemiczne i termiczne, ostry atak jaskry, zator tętnicy centralnej siatkówki, zakrzep żyły centralnej siatkówki neuropatia n II, wylew krwi do ciała szklanego, odwarstwienie siatkówki i innych
- Umiejętność doboru i interpretacji badań dodatkowych (USG w projekcji A i B, RTG, TK, MR, pole widzenia kinetyczne i statyczne, angiografia fluoresceinowa, OCT, Angio OCT, badania elektrofizjologiczne.
- Zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami naukowymi w okulistyce. Nabycie podstawowych umiejętności niezbędnych do prowadzenia badań naukowych oraz integracji wiedzy i umiejętności klinicznych z piśmiennictwem

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne:

Znajomość anatomii, fizjologii narządu wzroku i drogi wzrokowej w OUN. Umiejętność zebrania wywiadu medycznego w pełnym zakresie. Umiejętność nawiązywania kontaktu i prowadzenia rozmowy z pacjentem w różnym wieku, szczególnie starszym i niepełnosprawnym z zachowaniem zasad dobrego wychowania oraz szacunku i troski o dobro chorego. Znajomość zasad etyki lekarskiej. Znajomość praw pacjenta i przepisów wynikających z RODO

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny przedmiotu (WYKŁADY):

- Anatomia i fizjologia narządu wzroku. Farmakologia i farmakoterapia okulistyczna
- Specyfika badania okulistycznego. Wady refrakcji i ich leczenie
- Badania diagnostyczne w okulistyce.
- Postępowanie zachowawcze i operacyjne w urazach narządu wzroku.
- Choroby oczodołu i aparatu ochronnego oka
- Choroby spojówki, rogówki i twardówki
- Choroby soczewki i ich leczenie
- Rozpoznanie i leczenie schorzeń błony naczyniowej
- Choroby ciała szklanego i siatkówki i ich leczenie
- Choroby nerwu wzrokowego

11. Jaskra
12. Nowotwory narządu wzroku
13. Schorzenia ogólne a narząd wzroku
14. Zagadnienia genetyki z zakresu schorzeń narządu wzroku.
15. Wybrane zagadnienia z okulistyki dziecięcej. Choroba zezowa.

Zakres tematyczny przedmiotu (SEMINARIA I ZAJĘCIA KLINICZNE):

1. Powtórka z anatomii i fizjologii. Zebranie wywiadu okulistycznego i ogólnego. Najczęstsze przyczyny zgłoszenia się chorego do okulisty („czerwone oko”, ból, zaburzenia widzenia centralnego, inne niepokojące chorego objawy, „biała źrenica” Zgodność wywiadu z badaniami obiektywnymi. Wywiad w przypadkach urazowych i wypadkowych.
2. Badanie ostrości wzroku z daleka i z bliska (tablice Snellena, ETDRS, rzutnik optotypów). Badanie ostrości wzroku u dzieci. Wykrycie wady wzroku. Akomodacja - badanie punktu blizy i dali wzrokowej, zakres akomodacji. Rozstaw źrenic. Badanie refrakcji oka: kaseta okulistyczna, foropter, próba Dondersa, skiaskopia, autorefraktometr. Badanie okularów chorego, frontofokometr. Recepta na okulary. Prezbyopia.
3. Badanie pola widzenia metodą konfrontacyjną, perymetria kinetyczna, perymetria statyczna, kampimetria, Test Amslera. Badanie rozpoznawania barw. Lampa Wilczka, Tablice Ishihary, Test panel D-15 i D-100, Kontrastometria, Test oślnienia.
4. Badanie w świetle dziennym. Badanie odruchów źrenicznych na światło, zbieżność i nastawność. Badanie fizyczne czaszki i oczodołu. Badanie osadzenia i ruchomości gałek ocznych. Egzofthalmometr. Badanie powiek, ocena szpary powiekowej, odwracanie powieki górnej. Badanie gruczołu łzowego i dróg łzowych. Próba Shirmera. Zgłębnikowanie i płukanie dróg łzowych.
5. Badanie szczegółowe gałek ocznych w ciemni: Lampa szczelinowa (biomikroskop) Badanie odcinka przedniego gałki ocznej w świetle rozproszonym, ogniskowym bezpośrednim, przyogniskowym pośrednim, w półcieniu, w świetle przepuszczonym i w przekroju optycznym. Badanie spojówki i twardówki. Ocena morfologii rogówki, ocena powierzchni rogówki, ocena morfologii komórek śródbłonna, badanie czucia rogówki. Pachymetria. Ocena komory przedniej i tęczówki. Efekt Tyndalla. Badanie soczewki, wykrywanie zaćmy. Badanie ciała szklanego. Ocena przezierności ciała szklanego. Gonioskopia
6. Ocena kliniczna tylnego odcinka gałki ocznej. Praktyczna umiejętność oceny szczegółów dna oka oftalmoskopem w obrazie prostym i odwróconym i jego interpretacja w zakresie oceny tarczy nerwu wzrokowego, plamki i dużych naczyń (obrzęk tarczy nerwu wzrokowego i wylewy, brak różowego refleksu). Badanie w świetle bezczerwienym. Ocena dna oka w lampie szczelinowej przy użyciu soczewki Goldmanna i Volka. Wziernik stereoskopowy Fisona
7. Badanie przedniego i tylnego odcinka u pacjentów hospitalizowanych i ambulatoryjnych c.d.
8. Badanie ustawienia i ruchów gałek ocznych. Cover Test, badanie kąta zezu krzyżem Maddoxa , badanie korespondencji siatkówek, Zezy ukryte (heteroforia) i zezy jawne - metody badania i leczenie. Badanie fiksacji. Pomiar kąta zezu: wizuskop, przyzmaty. Metody badania widzenia obuocznego. Badanie dwojenia. Wzrokowe odruchy lokalizacyjne. Synoptofor. Badanie oczopląsu.
9. Badanie ciśnienia wewnątrzgałkowego - techniki badań (palpacyjna, impresyjna Shiōtza, aplanacyjna Goldmanna, metody bezdotykowe) Badanie pola widzenia orientacyjnego, kinetycznego i komputerowe badanie perymetrii statycznej.
10. Ultrasonografia w prezentacji A i B - zastosowanie praktyczne w okulistyce. Ultrasonografia odcinka przedniego (UBM) i ultrasonografia Dopplerowska zastosowanie w okulistyce.
11. Farmakoterapia w okulistyce. Podstawowe leki okulistyczne stosowane do leczenia stanów chorobowych oka i do badań diagnostycznych. Rola inhibitorów VEGF w okulistyce. Badania elektrofizjologiczne: elektrookulografia (EOG), elektroretinografia (ERG błyskowy, PERG), wzrokowe potencjały wywołane (VEP), techniki wieloogniskowe - elektroretinogram wieloogniskowy (mfERG).
12. Praktyczne postępowanie w urazach narządu wzroku. Zabiegi lecznicze- techniki odwracania powiek, przemywanie oczu, zakrapianie leków, zakładanie maści. Badanie czucia rogówki. Badanie wydzielienia łez. Zabieg płukania dróg łzowych. Rozpoznanie stanów okulistycznych wymagających natychmiastowej pomocy specjalistycznej i udzielenie wstępnej, kwalifikowanej pomocy w przypadkach urazów fizycznych i chemicznych oka. Zastosowanie metod badań obrazowych w okulistyce (RTG, MR oczodołu i OUN).
13. Przygotowanie pacjenta do operacji okulistycznych, wskazania i przeciwwskazania do operacji okulistycznych. Ocena mocy soczewek wewnątrzgałkowych przed operacją zaćmy (metody komputerowe i ultrasonograficzne).
14. Sala operacyjna. Demonstracja operacji okulistycznych i sprzętu medycznego. Zabiegi operacyjne i drobne zabiegi chirurgiczne wykonywane w przypadkach różnych schorzeń gałki ocznej. Operacyjne leczenie zaćmy, jaskry oraz chorób ciała szklanego i siatkówki
15. Lasery w okulistyce. Angiografia fluoresceinowa. Badanie OCT tarczy nerwu wzrokowego i plamki - wykorzystanie w okulistyce.
16. Zaliczenie ćwiczeń. Przedstawienie przypadku klinicznego. Dopuszczenie do egzaminu.

Metody kształcenia

Metody kształcenia:

Zajęcia kliniczne w grupach 6-10 osobowych odbywają się na Oddziale Okulistycznym i w Poradni Okulistycznej. Studentki i studenci poznają metody badania i postępowania w oparciu o bezpośredni kontakt z pacjentem. Podczas zajęć doskonalą umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego, ustalają rozpoznanie wstępne, proponują badania dodatkowe oraz dokonują ich interpretacji, różnicują objawy, stawiają rozpoznanie ostateczne, i proponują postępowanie lecznicze. Studenci i studentki biorą czynny udział w wizytach lekarskich. Do obowiązków należy również samodzielne opracowanie historii choroby, i przedstawienie przypadku przed grupą studencką i nauczycielem akademickim. Wykłady prowadzone przez kierownika katedry lub jego zastępcę przy użyciu prezentacji multimedialnych. W zależności od zarządzeń władz uczelni wykłady i zajęcia kliniczne mogą odbywać się w trybie on-line lub hybrydowym. Terminy konsultacji umieszczone będą na stronie internetowej oraz platformie CM UZ.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbolle efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Znajomość chorób narządu wzroku, w szczególności: a) przyczyny, objawy, zasady diagnozowania oraz postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach okulistycznych, b) okulistyczne powikłania chorób ogólnoustrojowych wraz z ich okulistyczną symptomatologią oraz prawidłowe metody postępowania w tych przypadkach, c) postępowanie chirurgiczne w poszczególnych chorobach oka, d) podstawowe grupy leków stosowanych w okulistyce, ich działania niepożądane i interakcje, e) grupy leków stosowanych ogólnie, z którymi wiążą się powikłania i przeciwwskazania okulistyczne oraz wyjaśnia ich mechanizm;	• E.W11	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Zajęcia kliniczne
Znajomość podstawowego, przesiewowego badania okulistycznego (ostrość wzroku , bad. refrakcji, odc. przedni i dno oka, IOP)	• E.U19	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Zajęcia kliniczne
Rozpoznawanie i postępowanie w nagłych przypadkach okulistycznych, potrafi udzielić pierwszej pomocy okulistycznej (płukanie worka spojówkowego, usuwanie ciał obcych z worka spojówkowego)	• E.U20	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja	• Wykład • Zajęcia kliniczne

Warunki zaliczenia

Warunki zaliczenia:

Przygotowanie do ćwiczeń weryfikowane w formie ustnej lub pisemnej przez prowadzącego zajęcia. Testowy egzamin końcowy odbywa się w formie pisemnej lub on-line na platformie e-learningowej i składa się z 30-100 pytań w zależności od warunków egzaminu. Uzyskanie 60% prawidłowych odpowiedzi jest warunkiem zdania egzaminu.

Ocena wyników odbywa się w następujących widełek procentowych:

94-100% = 5,0

85-93% = 4,5

76-84% = 4,0

68-75% = 3,5

60-67% = 3,0

0-59% = 2,0

Egzamin poprawkowy odbywa się w formie ustnej.

Do egzaminu student jest dopuszczany na podstawie zaliczenia ćwiczeń. Brak zaliczenia przedmiotu przed pierwszym terminem egzaminu (ze wskazaniem możliwości poprawy w formie np. sprawdzianu wyjściowego) skutkuje oceną niedostateczną z pierwszego egzaminu.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest obecność na zajęciach. Zasady odrabiania i usprawiedliwiania nieobecności jak również pozostałe warunki, nie wymienione w tym punkcie określa Regulamin Studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim

Regulacje dotyczące warunków zaliczenia odpowiadają warunkom zaliczania bezpośredniego, z zastrzeżeniem możliwości wprowadzenia zmian w przypadku konieczności przejścia na zaliczanie zdalne w czasie regulaminowym, przed rozpoczęciem sesji.

Literatura podstawowa

1. Grzybowski A. Okulistyka. Edra Urban & Partner, Wrocław 2018
2. Szaflik J., Grabska-Liberek I., Izdebska J. Stany nagłe w okulistyce. PZWL 2005

Literatura uzupełniająca

1. Bradford C. A. Okulistyka. Podręcznik dla studentów. Elsevier Urban & Partner 2006.
2. Jacek J Kański. Okulistyka Kliniczna
3. Niżankowska M. H. Okulistyka, podstawy kliniczne. PZWL Warszawa 2007.
4. Czasopisma dostępne w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ, cyfrowe bazy danych – nauki medyczne i nauki o zdrowiu; <http://www.bu.uz.zgora.pl/>

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. n. med. Magdalena Gibas-Dorna, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 28-10-2020 14:11)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ